

ဓနမလေးမပိုင်း ရန်အောင်

ဒု တိ ယ အ ကြိမ်

(၁)

ဝိုင်းစက်သော လမင်းသည် တောင်တန်းကြီးများကို ကျော်လွန်မြင့်
တက်လာကာ တောင်တန်းများ၏ အလယ်ရှိ ကျောက်တောရွာကလေး
ကို စိမ်းစိမ်းကြည်နေသယောင် ရှိလေသည်။

ကျောက်တောရွာတွင် အိမ်ခြေ ၁၅ အိမ်မျှသာ ရှိသည်။ သက်ငယ်မိုး
ထရံကာလျက် ဝါးကြမ်းခင်းထားသည့် အိမ်တွေက များ၏။

ရွာ လ ယ် ရှိ ဦး မာ လာ ၏ နှစ်ဆောင်ပြိုင်အိမ်တစ်လုံးသာလျှင်
ပျဉ်ခင်း၍ထားသည်။ ထိုအိမ်ပေါ်ရှိ မီးဖိုကြီးအနီးတွင် ဦးမာလာ ထိုင်
ကာမီးလှုံနေသည်။ ဦးမာလာ ကား တောင်ရိုးအမျိုးသား ဆေးဆရာ
တည်း ။ ရွာမိရွာဖလည်း ဟုတ်၏။ ပညာဗဟုသုတကြွယ်ဝသူလည်း
မှန်သည် ။ ရပ်ရွာ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း လယ်ယာအလုပ်ကိုလည်း
လုပ်ကိုင်သည်။

ဦးမာလာ၏ အနီးတွင် သားငယ်ကို နို့တိုက်နေသော အရီးနန်းကြာ
ထိုင်ကာမီးလှုံနေသည်။ အရီးနန်းကြာကား ရှမ်းအမျိုးသမီးတည်း။

နတ်တော်လဖြစ်ရာ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းသောရာသီဖြစ်၏။

“ဆရာကြီး . . မာတယ်နော . . ”ဟူသော မေးသံနှင့်အတူ အသက်
အစိတ်ရွယ်လူတစ်ယောက် တက်လာကာ မီးပုံအနီးတွင် ထိုင်၏။

“အိမ်း . . မာရဲ့ . . ငပုတို့ နက်ဖြန် တောင်ယာခုတ်ရမယ်ထင်တယ်”

ဟု ဦးမာလာက မေးသည်။

“ဟုတ်တယ်၊ ခုတ်ရမယ်။ အနိမ့်ပိုင်းလယ်က နည်းတော့ တောင်ယာ စပါးလည်း လုပ်ရမယ်”

ငပု ဆိုသူကား ခန့်အမျိုးသားဖြစ်သည်။

ထိုအခိုက် လူတစ်ယောက်တက်လာရာ “ငခိုင် . . လာဟေ့” ဟု ဦးမာလာက ခေါ်လိုက်ရာ ငခိုင်ဆိုသူသည် ဦးမာလာ၏ ဘေးမီးဖိုအနီးတွင် ထိုင်သည်။ ငခိုင်ဆိုသူကား အင်းသား လူမျိုးတည်း။

ဦးမာလာတို့ ဒေသတစ်ဝိုက်တွင် တောင်ရိုး၊ ခန့်၊ အင်းသား ဟူသော လူမျိုးသုံးမျိုး တို့ အများအပြားနေထိုင်ကြသည်။ ထိုလူမျိုးသုံးမျိုးစလုံး ပင် ဗမာစကားကိုချည်း ပြောဆိုကြသည်။ သို့သော် ပြောပုံချင်း အတန် ကွဲပြား၏။

တောင်ရိုးလူမျိုးတို့၏ စကားမှာ ရခိုင်စကားနှင့် အတော်တူသည်။ အင်းသားလူမျိုးတို့၏ စကားမှာ ထားဝယ်စကားနှင့် ဆင်ဆင်တူလျက် ခန့်လူမျိုးတို့၏ စကားမှာ ဗမာစကားအတိုင်းလိုပင် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ လူမျိုးသုံးမျိုးတို့၏ ဘာသာစကား အရင်းအမြစ်ချင်း တူညီမှုကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ တစ်ဦး၏ လေယူလေသိမ်းကို တစ်ဦးက နားလည်မှုကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ ပြောပါ ကြားပါများ၍ နားရည်ဝနေသောကြောင့် တစ်ကြောင်း လူမျိုးတစ်မျိုး၏ စကားကို အခြားလူမျိုးတစ်မျိုးက နားလည်သည်။ တစ်ယောက် စကားကို တစ်ယောက် နားပေါက်သည်။

ဦးမာလာနှင့် ငခိုင်ဆိုသူ ငပုဆိုသူတို့ စပ်မိစပ်ရာ စကားများပြောဆိုနေကြစဉ် အခြား ယောက်ျားနှစ်ဦးနှင့် မိန်းမတစ်ဦးတို့ တက်လာကာ

မီးလုံကြရင်း စကားဝိုင်းဖွဲ့နေကြသည်။

“ငညွန့်က ဝလိုက်တာဟဲ့...လာစမ်း ထွေးတော်စီ...”

အမျိုး သ မီး က ပြော ပြော ဆို ဆို ဒေါ်နန်း ကြာ ၏ ရင်ခွင်တွင်းမှ ကလေးငယ်ကို ဆွဲယူပွေ့ချီကာ ချောမော့နေသည်။

သူတို့တစ်တွေသည် အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း တောင်ရိုး အင်းသားနှင့် ဓနုလူမျိုးများတည်း။ ဗမာ့အဆက်အနွယ် ဗမာ့မိသားစု များသာတည်း။ ဗမာ့သို့ရာတွင် အရပ်ဒေသ ဓလေ့သဘာဝအလျောက် အမျိုးသားတို့က ဘောင်းဘီများ ဝတ်ဆင်ထားကြရာ အဝတ်အစားကို ကြည့်လျှင် ရှမ်း၊ ပအိုဝ်း၊ တောင်ရိုး၊ အင်းသား၊ ဓနုတို့မှာ ခွဲခြား၍မရ၊ တစ်သွေးတည်း၊ တစ်ဆင်တည်း၊ တစ်မျိုးတည်းလို ဖြစ်နေလေတော့ သတည်း။

“ကိုရင်ချုံတို့ကော နက် ဖြန့် တောင်ယာခုတ်ရမှာပဲလား. . .”ဟု ကိုရင်ပုက မေးလိုက်သည်။

“ခုတ်ရမှာပဲ . . မိရိုးဖလာအလုပ်ပေကိုး. . .” ဟု ကိုရင်ချုံဆိုသူက ပြန်ပြောသည်။

ဦးမာလာသည် ထင်းချောင်းများကို မီးဖိုတွင် ထပ်ဖြည့်ကာ မီးတောက်ကြီးလာအောင် ပြုသည်။ ထိန်လင်းသော မီးရောင်တွင် တစ်ယောက်၏မျက်နှာကို တစ်ယောက်က သဲကွဲအောင် မြင်ရ၏။

“အရီးနန်းကြာမလည်း . . .ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ ရှမ်းအမျိုးသမီး တစ်ယောက်တည်းဖြစ်နေတော့ ပျင်းများ နေမလားပဲ...”ဟု ကိုရင်ချုံက မေးလိုက်သည်။

“ဒီရွာမှာကတော့ တောင်ရိုးလူမျိုးတွေ များသကိုးကွယ်. . .။” ငါ

ယောကျ်ားကလည်း တောင်ရိုးပဲ။ သို့ပေမဲ့ဟယ် တောင်ရိုးရယ်၊ ရှမ်းရယ်၊ ဓနုရယ် ခွဲခြားနေဖို့မလိုပါဘူး၊ တစ်မိတည်း တစ်ဖတည်းက ပေါက်ဖွားလာကြတဲ့ ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေပါကွယ်...”

အရိုးနန်းကြာက ရှမ်းသံကလေး ဝဲဝဲဖြင့်ပြော၏။ ဘာသာစကား ချင်း အတန်ငယ်စီ ကွဲပြားကြသဖြင့် လေယူလေသိမ်း ဝဲပုံဆွဲပုံချင်း မတူသော်လည်း နားလည်ကြသည်။

“အရိုးတို့ ဒီရွာရောက်လာရတဲ့ ဇာတ်ထုပ်ကလေး ပြောပြစမ်းပါဦး . . .”ဟု ကိုရင်ပုက တောင်းပန်လိုက်သည်။

အရိုးနန်းကြာသည် ထိန်လင်းသော မီးပုံကြီးကို ငေးစိုက်ကာ ကြည့်နေသည်။ သူ့မျက်စိအောက်တွင် မီးပုံကြီးပျောက်သွားကာ အတိတ်မှ ဖြစ်ရပ် တို့ တရိပ်ရိပ်ပေါ်လာလေ သည်။

အရိုးနန်းကြာ စကားစလေပြီ။

“ဗမာ ဘုရင် သီပေါမင်းကို ကုလားဖြူတွေ ဖမ်းသွားစဉ်ကပေါ့ကွယ် ၊ အဲဒီအချိန်မှာ အရိုးက အပျိုပဲရှိသေးတယ်၊ တို့ပင်လောင်း စော်ဘွားကြီးကလည်း ဗမာဘုရင်ပါသွားတာ မကျေနပ်လို့ ကုလားဖြူတွေကို ခံတိုက်တယ်၊ အဲဒီတိုက်ပွဲမှာ တို့အဖေလည်း ပါတာပေါ့”

နား ထောင် နေ သူ များ ၏ စိတ် အစဉ်သည်လည်း အရိုးနန်းကြာ၏နောက်သို့ လိုက်ပါကာ အတိတ်ဆီသို့ ရောက်သွားသည်။

“အမျိုးထိ မချီအောင်နာ” ဟူသော ရှမ်း ဗမာ စကားပုံအတိုင်း ရှမ်းအမျိုးသားတို့သည် သွေးရင်းသားရင်းဖြစ်သော ဗမာဘုရင်အတွက် မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်ကာ ရရာလက်နက်ဆွဲလျက် ကုလားဖြူ ကို အလုံးလုံး အထွေး ထွေး တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ပုံများကို အရိုးနန်းကြာ၏

ပြောစကားအရ နားထောင်နေသူများ ထင်မြင်လာကြသည်။

အရီးနန်းကြာက စကားဆက်ပြန်၏။

“အဲဒီလို ရှမ်းတွေနဲ့ ကုလားဖြူဘက်က စစ်သားတွေ အသေအလဲ တိုက်ခိုက်နေကြတော့ တို့နေတဲ့ပင်လောင်းမြို့ဟာ မလုံခြုံတော့ဘူး ၊ အန္တရာယ်များလာတယ်။ အသက်စိုးရိမ်ရတယ်၊ ဒီတော့ အရီးတို့အမေနဲ့ အရီးက ဘေးရန်ကင်းတဲ့ ဟောဒီကျောက်တောရွာကို ပြေးလာကြတယ်၊ အဖေကတော့ ကုလားဖြူတွေကို တိုက်ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်”

“ကျွန်တော်တို့သာ အဲဒီတုန်းက အရွယ်ရောက်တဲ့ လူတွေဖြစ်ရင် ဒီလိုပဲ ကုလားဖြူကို ခံသတ်မှာပဲ. . . ”ဟု ကိုရင်ချုံက လက်သီးလက်မောင်းတန်းကာ ပြော၏။

“အရီးတို့အဖေလည်း ရှင်ရွှေထီးသေမြေကြီးဆိုပြီး တိုက်တာပဲ။ ရွှေထီးတော့ မရလိုက်ဘူး မြေကြီးထဲပဲ ရောက်သွားရှာတယ်”

အရီးနန်းကြော့က ဝမ်းနည်းသံနောကာ ပြောသည်။

“အိမ်း. . အဲသည်တုန်းကပေါ့. . .”

ဦးမာလာက စကားဆက်လိုက်၏

“မိနန်းကြာတို့ သားအမိ ငါတို့ရွာရောက်လာတော့ သူတို့ကို တစ်ရွာလုံး က သနားကြတယ်၊ တို့ရွာမှာက တောင်ရိုးတွေများတယ်၊ သူတို့ သားအမိပဲ ရှမ်းဖြစ်နေတော့ မျက်နှာမငယ်ရအောင် တစ်ရွာလုံး ဂရုစိုက်ကြတယ်၊ သူတို့နေဖို့ အိမ်ကိုဝိုင်းပြီးဆောက်ပေးကြတယ်၊ သူတို့လယ်ကို ဝိုင်းပြီးလုပ်ပေးကြတယ်၊ သူတို့လယ်ကို ခိုင်ခံ့ပြီးလုပ်ပေးတာက ငါပဲပေါ့၊ အိမ်း. . နောက်တော့ . .”

ဦးမာလာက စကားဖြတ်ထားကာ အရီးနန်းကြာ၏ မျက်နှာကိုလှည့်

ကြည့်လိုက်သည်။

“ဆရာကြီးက လယ်လုပ်ပေးတော့. . အရီးနန်းကြာတို့သားအမိက ကျေးဇူးတင်ပြီး ကျေးဇူးဆပ်တဲ့အနေနဲ့ အရီးနန်းကြာကို ဆရာကြီးနဲ့ ပေးစားလိုက်တာပေါ့နော် . . ”ဟု ကိုရင်ခိုင်က မေး၏။

ဦးမာလာနှင့် အရီးနန်းကြာတို့က ပြုံးကြသည်။ အခြားသူများက တခစ်ခစ်ရယ်ကြသည်။

ဦးမာလာနှင့် အရီးနန်းကြာတို့သည် ငယ်စဉ်အခါ လူပျိုအပျိုဘဝကို သတိရကာ စိတ်ကြည်နူးချမ်းမြေ့သလို ဖြစ်သွားကြသည်။

★

(၂)

ကျောက်တောရွာ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တောင်ကုန်းများတွင် ခုတ်သံ၊ ထစ်သံ၊ သစ်ပင်လဲကျသံများ ဆူညံ၍ နေလေသည်။

အရပ်ရှစ်မျက်နှာတစ်ခု တောင်ယာခုတ်သမားတို့သည် တောင်နိမ့်တောင်မြင့် အဆင့်ဆင့်ကို သာလျှင် တွေ့မြင်ကြရ၏။

ကျောက်တောရွာသား တောင်ယာခုတ်သမားတို့သည် မိမိတို့ကြိုက်ရာ တောင်ကို ရွေးချယ်ကာ အင်တိုက်အားတိုက် ခုတ်ကြသည်။ တောင်ကုန်းတွေကများ လူဦးရေကနည်းသဖြင့် လုယက်နေစရာမလို၊ မြေပြဿနာမပေါ်၊ မြေအတွက် လောဘထွက်စရာ ဒေါသထွက်စရာ အကြောင်းမရှိ၊ ဤအရပ်ကား မြေတွေပေါကာ လိုချင်သလောက် ရနိုင်သည့် မြေပဒေသာအရပ်တည်း။

တောင်ပေါ်သစ်တောက်ကား အပင်မျိုးစုံလှသည်။ သစ်ပင်ပဒေသာ ဟုပင်ခေါ်နိုင်သည်။

တောက်ဆတ်၊ သစ်ရာ၊ သစ်နီ၊ သစ်နူး၊ ကျွဲဆူး၊ ရင်းတိုက်၊ သစ်သဖွဲ၊ ကျောက်ကျိနက်၊ ကျောက်ကျိဖြူ၊ ကျောက်ကျိနီ၊ ယင်းမာ၊ ထင်းရှူး၊ ကတွတ်၊ ခွာအောင်၊ သစ်ဆိမ့်၊ ကတ်ဖို၊ ကတ်မ၊ လဲလူဖို၊ လဲလူမ၊ ညောင်ချဉ်၊ ညောင်ဆိမ့်၊ ညောင်လဒ၊ ဗောဓိညောင်၊ ကန့်ပလူ၊ စွယ်တော်၊ ကန့်ပလာ၊ ပလူ၊ စွယ်တော်၊ ဖက်ရဲ၊ တော်ပို့လုလင်၊ ကြခတ်ဝါး၊ ကြိမ်စသည်ဖြင့် ပင်စောက်ပင်နွယ် စုံလှသည်။

တော င် ယာ ခု တ် သူ များ သ ည် အရိုးခိုက်အောင်အေးသည့် ဆောင်းရာသီဖြစ်ပါလျက် ချွေးဒီးဒီးကျအောင် ခုတ်ကြရှာသည်။

သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်၏ ခြေရင်း နှင့် မြေနှင့်နီးကပ်သည့်နေရာတွင် ဓားရာတစ်ချက်ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ခုတ်သည်။ ခုတ်လိုက်တိုင်း ဓားချက်ကြောင့် ဖွာ၍ ဖွာ၍ ထွက်လာသော သစ်စများကို ကြည့်ကာ သစ်ခုတ်သမားမှာ ဝမ်းသာ၍ သာ၍ သွားသည်။

လူ့အင်အားသည် ဓားအကူအညီဖြင့် သစ်ပင်တွင် လုပ်ငန်းဖော်ခြင်း တည်း။

သစ်ပင်ကြီးသည် လူ့အားမာန်ကြောင့် ချိုင့်၍ ချိုင့်၍ ခွက်၍ ခွက်၍ လာရတော့သည်။ ပင်စည်တစ်ဝက်ကျော်ကျော် ခုတ်မိသောအခါတွင် သစ်ခုတ်သမားသည် အားပို၍ တက်လာ၏။ လေးပုံတစ်ပုံခန့် ခုတ်မိသောအခါတွင်ကား သစ်ပင်ကြီးသည် ခုတ်ထစ်ထားသည့် ဟိုမှာဘက်သို့ ယိမ်းယိုင်လဲကျသွားလေသတည်း။

ထိုအခါတွင် သစ်ခုတ်သမားသည် ခါးကို ဆန့်ကာ အပန်းဖြေလိုက်၏။ တုံးလုံးလဲ၍နေပြီဖြစ်သော သစ်ပင်ကြီးက လူ့အားမာန်ကို အရှုံးပေးကြောင်း သာဓကပြနေသည်။

သစ်ခုတ်သမားသည် တစ်ပင်ပြီး တစ်ပင် ခုတ်လှဲနေတော့သည်။ အပင်တို့သည် အတုံးအရုံး ဖြစ်နေကြလေပြီ။

လူ့အားမာန်ကား အံ့ဖွယ်သာတည်း။ တစ်နေ့လျှင် ဆန်ကလေး တစ်ခွက်ချက်မျှ စားထားသည့် ခန္ဓာကိုယ်မှ ဤမျှလောက် အားတွေအင်တွေ ထွက်ရခြင်းမှာ အံ့ဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ဤသည်ကိုပင်လျှင် လူ့ဘုန်းလူ့ကံဟု ခေါ်ရလေမည်လားမသိ။

မည်သို့ပင်ခေါ်စေကာမူ လူ့အားသည် အမိကလူသာလျှင် ပဓာန ဖြစ်ကြောင်း တောင်ယာခုတ်သူများကသာ မကပြခဲ့လေသည်။ တောင်ယာခုတ်သူတစ်ဦး၏ အော်ဟစ်၍ သီဆိုလိုက်သည့် သီချင်းသံကို အနီးအနားရှိ တောင်ယာခုတ်သမားများပင် ကြားကြရသည်။

“တောင်ဆတ်၊ သစ်ရာ၊ သစ်နီ၊ သစ်နူးနဲ့၊ ကျွဲလူး၊ ရင်းတိုက်၊ သစ်သပွဲသာ၊ ကျောက်ကျို ဖြူ-နက်-နီ၊ ယင်းမာပြင်၊ ထင်းရူး၊ ကတွတ်ပါ၊ ခွာအောင်နှော။ ကတ်ဖို၊ ကတ်မ၊ သိမ့်ဆိမ့်ပါတယ်၊ လဲလူဖို့ -မသာညောင်ချဉ်၊ ညောင်ဆိမ့်ရော၊ ညောင်ဗောဓိ၊ ကန့်ပလူတဖြာ၊ စွယ်တော်၊ ကန့်ပလာအလွန်ပေါ၊ တောင်ပို့လုလင် တဖြာနှောလို့၊ ဖက်ရဲတောကလွမ်းကာခြုံ၊ ကြခတ်ဝါး၊ ကြိမ်ဖြာဖြာအုပ်လို့၊ သစ်ပင်တွေရှုပ် နွယ်မြတ်ထူလှချုံ၊ တောင်ပေါ်သစ်မျိုး၊ အလွန်စုံတယ်၊ အားကုန်အင်ကုန် ခုတ်ထွင်ရှင်းလို့ ထမင်းတွက်ပ စိုက်ပျိုးတောင်သူတွေ၊ ဝမ်းခါးလှဖို့ပေ။ တောင်ပေါ်သားတို့ နားမနေတယ်။ စပါးဆန်ရေ ပြည့်ဖြိုးစေဖို့လေး။”

သီချင်းသံသည် လေဟုန်စီးကာ ပျံ့နှံ့သွားလျက် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တောင်ယာခုတ်သမားတို့ ကြားရလေရာ စိတ်ကြည်နူးသွားကြသည်။ အားသစ်အင်သစ် တိုးတက် ပြည့်ဖြိုးစေသည်။ ကဗျာ၊ သီချင်း၊ ဂီတဟူသည် စိတ်အားတိုးဆေးတည်း။

အဆိုပါ သီချင်းကို ဆရာကြီး ဦးမာလာ ရေးစပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးမာလာကား တောင်ရိုးအမျိုးသား ဆရာတော်ဘုရားထံတွင် ပညာရင်နှို့သောက်စို့ခဲ့ကာ လောကီ လောကုတ္တရာ ပညာဗဟုသုတကို သာလျှင်သာမက ဗျာလင်္ကာ သီချင်းတေးချင်း ရေးစပ်သီဆိုနည်းတို့ကိုပါ သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဦးမာလာကား တောင်ရိုးလူမျိုး ဖြစ်သည်။ တောင်ရိုးလူမျိုးတို့

ပြောဆိုသုံးနှုန်းကြသည့် စကား နှင့် ဝေါဟာရမှာ ရခိုင်စကားနှင့် တူသည်။ အင်းသားလူမျိုးတို့၏ စကားအသုံးအနှုန်းကား ထားဝယ်နှင့် ဆင်သည်။ ဓနုလူမျိုးတို့၏ စကားအသုံးအနှုန်းကား ထားဝယ်နှင့်ဆင်သည်။ ဓနုလူမျိုးတို့၏ စကားကား ရှေးဟောင်းမြန်မာပေါရာဏ စကားများသာတည်း။

ထို့ကြောင့် ဓနု၊ တောင်ရိုး၊ အင်းသားတို့၏ မူလဘူတ ဘာသာစကားမှာ မြန်မာစကားပင်ဖြစ်သဖြင့် တစ်ယောက်၏ စကားကို တစ်ယောက်နားလည်ကြသည်။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် နားပေါက်ကြသည်။

တောင်ယာခုတ်သူများသည် နံနက်စောစော တောင်ယာသို့ လာခါနီးတွင် ထမင်းကြမ်းကြော်ကို စားလာခဲ့ကြသည်။ မွန်းတိမ်း မွန်းယိမ်း အချိန်လောက်တွင်ကား စားခဲ့သမျှ အစာတွေ ကြေပျောက်ကာ ဝမ်းဟာနေကြပြီ။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ကြပြီ။ ထို့ကြောင့် သစ်ခုတ်ရင်း ထမင်းပို့လာမည့်သူကို မျှော်ကာ မျှော်ကာ ကြည့်ရှုနေကြသည်။

လာပေပြီ။ အိမ်မှ သားမယားတို့သည်လည်းကောင်း၊ သားသမီးတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထမင်းတောင်းကလေးတွေ ကိုယ်စီထမ်းကာ ရွက်ကာ တောင်ယာသို့ လာကြချေပြီ။

တောင်ယာခုတ်သူများ ဝမ်းသာသွား၏။ ဝမ်းသာသည့်အရှိန်ဖြင့် စိတ်အားထက်သန်ကာ သစ်ပင် တစ်ပင်စ နှစ်ပင်စကို ခုတ်မိအောင် ခုတ်ချလိုက်ပေသေးသည်။

ပို့လာသည့် ထမင်းဟင်းများကို စားသောက်ကြချေပြီ။ ထမင်းကား တောင်ပေါ်ယာထွက် ဆန်ကို ချက်ထားခြင်းဖြစ်သဖြင့် နီကြမ်းကြမ်းတည်း။ ယင်းဆန်နီ ဆန်ကြမ်း သည်ပင်လျှင် အလုပ်ကြမ်းသမားတို့အတွက် အဆာခံသော သင့်လျော်သော အာဟာရဖြစ်နေပေသည်။ ဟင်း

မှာ ကား တိုင်ပင်၍ ချက်ထားသည့်နှယ် ပဲလုံးဟင်း၊ ဂျူးသုပ်၊ ငရုတ်သီး နှင့် ပဲပုပ်ကြော်တို့သာတည်း။

မောလှ၊ ပန်းလှ ၊ ဝမ်းဟာလှပြီဖြစ်သဖြင့် နင်း၍ သိပ်သည့်နှယ် ထမင်း ဝင်ကြသည်။ ထမင်းကြမ်း ဟင်းကြမ်းသည်ပင်လျှင် ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသော တောင်ယာသမားတို့အတွက် အရသာထူး လှသော အစာဖြစ်နေသည်။

တောင်ယာခုတ်သူများ ထမင်းစား၍ပြီးကြလျှင် အချို့က မြစ်မ်း လိပ်(သနပ်ဖက်ဆေးလိပ်) ကို သောက်ဖွာလျက် အချို့က ဆေးအိုးတံ(ဆေးတံ) ကို ခဲလျက် တစ်အောင့် တစ်ခဏ အနားယူကာ အားအင်ဖြည့် တင်းသည်။

ထို့နောက် အင်တိုက်အားတိုက် သစ်ခုတ်ကြပြန်သည်။ ခုတ်ထစ်သံ များ သည် လည်း ကောင်း သစ်ပင်လဲကျသံများသည်လည်းကောင်း တောင်အနံ့တောအနံ့ လွှမ်းမိုးသွားတော့သည်။

သစ်ပင်တစ်ပင် လဲ၍ လဲ၍ သွားတိုင်း ကိစ္စတစ်ရပ် ပြီးဆုံးပြီဟု အမျှ တ်ပြုကာ ဝမ်းသာ၍ သာ၍ သွားသည်။ ပြုံးရယ် ရှင်မြူးမိကြသည်။

သစ်ပင်လဲသံများ အဆက်မပြတ်လို ထွက်ပေါ်လာအောင် ခုတ်နိုင်သူ က ဂုဏ်ယူသည်။ ပီတိ ဖြစ်မည်။ မိမိ၏ အားအင်အတွက် မာန်တက်သည်။

ညနေ နေဝင်ရီတရော အမှောင်ချိန်တွင် . . “ဟင်း. . ” ခနဲ သက်ပြင်း ကြီးများ ချလိုက်ကြသည်။ တစ်နေ့တာ အလုပ်ပြီးဆုံးပြန်ပြီဖြစ်သဖြင့် လူပေါ့စိတ်ပေါ့ဖြစ်သွားသည်။

တောင်ယာခုတ် လက်နက်ကိရိယာဖြစ်သော ဓား၊ ပုဆိန်တို့ကိုထမ်း

ကာ မိမိတို့အိမ်အသီးသီးသို့ ပြန်ကြ၏။

တောင်ယာမှ ထွက်ခွာခါနီးတွင် မိမိတို့၏ ကြိုးပမ်းမှု လက်ရာများကို ငေးစိုက်ကြည့်သည်။ အတုံးအရုံးလဲနေကြသော သစ်ပင်များက လုပ်အား၏ အတိုင်းအတာ ပမာဏကို ပြနေသယောင် ဖြစ်သည်။

တောင်ယာခုတ်သမားတို့သည် ပြုံးရွှင်စွာ အိမ်သို့ ပြန်ကြ၏။ အိမ်သို့ ရောက်၍ မိမိတို့၏ ချစ်မယား ချစ်သမီးတို့ကို တွေ့မြင်ရသောအခါတွင် ကား ပို၍ပြုံး ပို၍ရွှင်ကြလေတော့သတည်း။

★

(၃)

ဦးမာလာ၏ အိမ်နောက်ဘက်ရှိ ပန်းပဲဖိုအတွင်းတွင် လူကြီးလူငယ် လူရွယ်လူလတ် အတော်များများ ရောက်ရှိလာကြလျက် ဦးမာလာ၏လုပ်ငန်းကို အထူးအဆန်းသဖွယ် ဝိုင်းအုံကြည့်ရှုနေကြ၏။

ဦးမာလာကား ပန်းပဲလုပ်၍နေ၏။ သုံးထွာဆိုင်ခန့် အလုံးရှိလျက် သုံးတောင်မျှ ရှည်သော သစ်လုံးကြီး နှစ်လုံးကို ဝဲယာယှဉ်ကပ်ထားသည်။ ထိုသစ်လုံးကြီးနှစ်လုံး၏ အခေါင်းတွင်းမှာ ထိုးတံ တစ်ခုစီရှိ၏။

ဦးမာလာသည် ရှမ်းဘောင်းဘီကဲ့သို့သော ရိုးရာဘောင်းဘီကို ဝတ်ထားသည်။ အင်္ကျီကား မပါ။ ဗလာကိုယ်တုံးလုံးနှင့် ဖြစ်၏။ ဦးမာလာသည် ဇော်ဂျီဖို၏အနီးတွင် မတ်တတ်ရပ်ကာ ဖိုထိုးတံနှစ်ချောင်းကို ဝဲယာတစ်ဖက်စီကိုင်လျက် ထိုးလေသည်။

ဝဲလက်က ထိုးတံကို ဆွဲမြှောက်လိုက်စဉ် ယာလက်က ထိုးတံကို နှိပ်ချလိုက်သည်။ ထို့အတူပင် ယာလက်က ထိုးတံမြှောက်စဉ် ဝဲလက်က ထိုးတံကို နှိပ်သည်။

ထိုးတံကို နှိပ်လိုက်တိုင်း နှိပ်လိုက်တိုင်း ဖိုဝမှထွက်လာသော လေအရှိန်သည် မီးသွေးများ ဖုံးဖိထားအပ်သော မီးဖိုကို မှုတ်ပေးကာ မီးတရဲရဲဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ဦးမာလာကား ဇော်ဂျီဖိုကို မရပ်မနား ထိုးနေ၏။ ပန်းပဲဖိုမှ

မီး တော က် မီး လျှံ တို့ သည် တိုးကာပွားကာ အလျှံတပြောင်ပြောင်
တောက်၍နေသည်။

ဖိုထဲတွင် ထိုးစိုက်ထားသည့် သံတုံးမှာ နီရဲဝင်းပြောင်လျက် မီးရောင်
မီးလျှံလို ဖြစ်နေသည်။

ပန်းပဲဖိုအတွင်းသို့ ရောက်လာကြသူများသည် ဦးမာလာ လုပ်ကိုင်
နေပုံကို တအံ့တဩ ငေးမောကြည့်ရှုနေကြသည်။

ဖိုထိုး၍နေသော ဦးမာလာ၏ လက်မောင်းကြွက်သားကြီးများသည်
ဖောင်းကြွလာလိုက် ပိန်ချိုင့်သွားလိုက်နှင့် ကြည့်၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်
ကောင်းလှသည်။ ဦးမာလာ၏ ရင်အုပ်သားကြီးများသည်လည်း နိမ့်ချည်
မြင့်ချည်ဖြင့် အားရစရာ ကောင်းလှသည်။

ဦးမာလာသည် အတန်ကြာအောင်ပင် အဆက်မပြတ် ဖိုထိုးနေပြီး
နောက် ရပ်နားကာ မီးပုံအနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာသည်။ မီးပုံထဲမှ ရဲရဲနီနေ
သော သံတုံးကိုညှပ်ဖြင့် ညှပ်ယူကာ ပေပေါ်တွင်တင် လျက် တူဖြင့်
အားစိုက်အင်စိုက်ထုသည်။

ဦးမာလာသည် အတန်ကြာအောင်ပင် အဆက်မပြတ် ဖိုထိုးနေပြီး
နောက် ရပ်နားကာ မီးပုံအနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာသည်။ မီးပုံထဲမှ ရဲရဲနီနေ
သော သံတုံး ကို ညှပ်ဖြင့် ညှပ်ယူကာ ပေပေါ်တွင်တင်လျက် တူဖြင့်
အားစိုက်အင်စိုက်ထုသည်။

ဦးမာလာ တူဖြင့်ထုလိုက်တိုင်း ထုလိုက်တိုင်း သံတုံးမှ မီးပွား မီးပွင့်
တို့ လွင့်စဉ်ဖွာကျသွားကြသည်မှာ မီးပန်းရှို့လွှတ်လိုက်သည့်နှယ် ကြ
ည့်၍ ကောင်းလှပေသည်။

ဦးမာလာသည် သံတုံးကို လိုချင်သည့်ပုံရအောင် နေရာအမျိုးမျိုးတွင်

ထုနှက်သည်။ သံတုံးသည် ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း မသိမသာ ပြား၍ ပြား၍ သွား၏။

ရဲရဲနီနေသော သံတုံးသည် ထုရင်းပင် အရောင်မှိန်၍ မှိန်၍ သွားသည်။ တူဖြင့် ထုလိုက်သော်လည်း သိသိသာသာ ပြားမသွားဘဲ တောင့်ခံနေသည်။ သံတုံးအေး၍ သွားပြီဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဦးမာလာသည် သံတုံးကို ဖိုထဲသို့ ထိုးထည့်လိုက်၏။ မီးသွေးများ ထပ်မံအုပ်ဖုံးပြီးနောက် ဖိုထိုးရန် ဟန်အပြင်တွင်...

“ဆရာကြီး. . . ကျွန်တော် ထိုးကြည့်ပါရစေ” ဟု ကိုရင်တုတ်က ပန်ကြားသည်။

“အိမ်း ထိုးချင်သပဆိုရင် ထိုးကြည့်ပေါ့ကွာ...”

ကိုရင်တုတ်သည် ဇော်ဂျီဖိုအနီးသို့ ချဉ်းကပ်သွားကာ ထိုးတံကို ကိုင်ဆုပ်သည်။ ထို့နောက် ဆရာကြီးဦးမာလာ ပြုသကဲ့သို့ပင် ဘယ်မြှင့်ညာနှိမ့် ညာမြှင့် ဘယ်နှိမ့် ထိုးသည်။ အတန်ငယ်ကြာလျှင် ကိုရင်တုတ် လက်နှေးလာ၏။ တစ်ကိုယ်လုံးမှ ချွေးများ စိမ့်၍ စိမ့်၍ ထွက်လာ၏။

“ငတုတ် ကြိတ်လိုက်ကွ” ဟု ကြည့်နေသူများက ညာသံပေးကြသည်။ ကိုရင်တုတ်ကား ကြာကြာမထိုးနိုင်။ လက်ပန်းကျကာ ရပ်လိုက်ရလေရာ ကြည့်နေသူများက ဟားတိုက်၍ ရယ်ကြသည်။

“ကျွန်တော်ထိုးဦးမယ်...”

ကိုရင်ပုက ပြောပြောဆိုဆိုဝင်၍ ထိုး၏။ ကိုရင်တုတ်ထိုးသလောက်ကြာလျှင် ကိုရင်ပုလည်း လက်လျှော့လိုက်ရသည်။

“တယ်ပင်ပန်းသကိုး. . . တောင်ယာခုတ်ရတာထက်တောင်မှ ပင်ပန်းသေးသဗျ...” ဟု ကိုရင်ပုက ညည်းညည်းညူညူ ပြော၏။

ဆရာကြီးဦးမာလာက “ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မာဆိုတာမျိုးပေါ့ကွာ. . .
တောင်ယာခုတ်တာရော၊ ပန်းပဲလုပ်တာရော၊ အားစိုက်အင်စိုက်လုပ်ရ
တဲ့ လုပ်ငန်းတွေဖြစ်လို့ ပင်ပန်းတာချည်းပါပဲ၊ လုပ်နေကျအလုပ်ဖြစ်
တော့ ပင်ပန်းတယ်လို့ မထင်ကြဘူးပေါ့ကွာ. . . ” ဟုပြောသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကိုရင်တုတ် ဖိုထိုးသော်လည်း
သံချောင်းမှာ မီးချိန်မကိုက်သေး။ တစ်ဖန် ကိုရင်ပု ဆက်လက်ထိုး
သော် ငြားလည်း မီးချိန်မီအောင် သံချောင်းမဖြစ်သေး။ ထို့ကြောင့်
ဆရာကြီးဦးမာလာသည် ဆက်လက်၍ မနားမနေ ထိုးသောအခါတွင်မှ
မီးချိန်ကိုက်ကာ သံချောင်းကို ပေတွင်တင်လျက် တွင်တွင်ကြီး ထုရိုက်
နိုင်လေတော့သည်။

ယင်းသို့ ဆရာကြီးဦးမာလာ၏ ပန်းပဲဖိုကို ယောက်ျားတစ်တွေ
ဝိုင်းဝန်းကြည့်ရှုနေကြသည့်အချိန်တွင်ပင် ဆရာက တော်အရီးနန်း
ကြာ၏ ရက်ကန်းစင်တွင်လည်း မိန်းမတစ်သိုက် ဝိုင်းရံကြည့်ရှုနေကြ
လေသည်။

အရီးနန်းကြာကား ရှမ်းအမျိုးသမီးဖြစ်သဖြင့် ရက်ကန်းကို စင်ဖြင့်
ရက်တတ်သူဖြစ်သည်။ ခနုအမျိုးသမီး၊ တောင်ရိုးအမျိုးသမီး ၊
အင်းသားအမျိုးသမီးတို့သည်ကား စင်မြင့်ရက်ကန်း မရက်တတ်ကြ
သေး ၊ ဂျပ်ခုတ်သာလျှင် ရက်တတ်ကြလေရာ အရီးနန်းကြာ
ရက်ကန်းရက်သည်ကို အထူးအဆန်းအဖြစ်ဖြင့် ဝိုင်းအံ့ကြည့်ရှုနေကြ
ခြင်းဖြစ်သည်။

“အရီး. . ကျွန်မကို ရက်ကန်းရက်သင်ပေးပါနော. . . ” ဟု
အမျိုးသမီးများက ဆိုကြ၏။

“အိမ်း. . သင်ပေးမှာပဲ ၊ စင်နဲ့ရက်တာက ပိုပြီးမြန်တယ်၊ လူလည်း

သက်သာတယ်” ဟု အရီးနန်းကြာက ပြောပြ၏။

အရီးနန်းကြာသည် ခြေနင်းကြိုးတစ်ချောင်းကို ခြေတစ်ဖက်ဖြင့် နင်းနှိမ်လျက် အခြားခြေနင်းကြိုးတစ်ချောင်းကို တခြားတစ်ဖက်ဖြင့် ညှပ်ကာ ပင့်မြှောက်ထားသည်။ ထို့နောက် ရက်ကန်းရှယ်ထားသည့် ရက်ကန်းတန်းနှစ်တန်းကြားတွင် လွန်းကို ထိုးလိုက်ကာ လက်ခတ်ဖြင့် နှစ်ချက်ခတ်လိုက်သည်။ တစ်ဖန် မြှောက်ထားသော ခြေနင်းကြိုးကိုချ၊ ချထားသည့် ခြေနင်းကြိုးကို မြှောက်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ရက်ကန်းတန်းနှစ်လွှာသည် နေရာပြောင်းသွားလျက် အောက်မှသည် အထက်၊ အထက်မှသည် အောက်ရွေ့လျားသွားသည်။ ထိုအခါတွင် အရီးနန်းကြာက တစ်ဖက်သို့ ရောက်နေသော လွန်းကို အခြားတစ်ဖက်သို့ တိုးကာ လက်ခတ်ဖြင့် နှစ်ချက်ခတ်လိုက်သည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ခြေနင်းကြိုးတစ်ဖက်ကြွ၊ တစ်ဖက်နှိမ့်လုပ်လိုက်လျှင် ရက်ကန်းနှစ်သည်လည်း တစ်ခုကြွ၊ တစ်ခုနှိမ့်ဖြစ်ကာ ရက်ကန်းတန်းသည် လည်း တစ်တန်းကြွ၊ တစ်တန်းနှိမ့်ဖြစ်သွားသည်။ ထိုအခါ ကပ်ထားသော လက်ခတ်ဖြင့် နှစ်ချက်ခတ်လိုက်သည်။ တစ်ဖန် ခြေနင်းကြိုးကို နှိမ့်မြင့်ပြောင်းလိုက်ရာ၊ နှစ်နှင့် ရက်ကန်းတန်း နှိမ့်မြင့်ပြောင်းသွားသဖြင့် လွန်းကို ဤမှာဘက်မှ ထိုမှာဘက်သို့ လွန်းကို တစ်ဖက်မှ တစ်ဖက်သို့ ထိုးလျက် လက်ခတ်ဖြင့် ခတ်သည်။

ရက်ကန်းရက်နေသော အရီးနန်းကြာကား ခြေရောလက်ပါ နားရသည်မရှိ။ ခြေပြောင်းတိုင်း လက်လှုပ်ကာ လွန်းကို ဝဲလက်ဖြင့် ထိုးလိုက်လျှင် ဝဲလက်ဖြင့် လက်ခတ်ခတ်သည်။ လွန်းကို ယာလက်ဖြင့် ထိုးလိုက်လျှင် ဝဲလက်ဖြင့် လက်ခတ်ခတ်သည်။

ဤသည်ကိုပင်လျှင် အထူးအဆန်းသဖွယ်၊ ကြည့်ချင်စဖွယ်အဖြစ်

ကြည့်ရှုငေးမော အံ့သြနေကြသည်။

အရီးနန်းကြာ၏ လက်ခတ်တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ တိုင်တွင် ကြေးကွင်းကလေးများ စွပ်ထားရာ ခတ်လိုက်တိုင်း ခတ်လိုက်တိုင်း တချင်ချင်မြည်လျက် စည်းချက်လိုက်ပေးသည့်နှယ် ကြားကြရသည်။

ရက်ကန်းရက်သည်ကို ကြည့်ရသည်မှာ မျက်စိအရသာရော၊ နားအရသာပါ နှစ်ထွေနှစ်မျိုး ခံစားရသည်။

“ကြည့်ကောင်းလိုက်သဟာနော်. . .”ဟု အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က အံ့သြသံဖြင့် ဆို၏။

“ကျုပ်ကြို့ ကျုပ်ကြား၊ လောင်းကလေးနဲ့သွားလို့ စကားထာဖွက် ကြတာဟာ ရက်ကန်းရက်တာကို ဆိုတာကွဲ့. . .၊ ရက်ကန်းတစ်တန်းနှစ်တန်းကြားထဲမှာ လွန်းကလေး ပြေးနေတာဟာ လောင်းလှေကလေး သွားနေတာနဲ့တူတယ်. . .”ဟု အရီးနန်းကြာက ရက်ကန်းရက်ရင်း ပြောပြသည်။

ဆရာကြီး ဦးမာလာက ပန်းပဲလုပ်သည်။ အရီးနန်းကြာက ရက်ကန်းရက်သည်။

သူတို့သည် အလုပ်ချင်းမတူသော်လည်း လှုပ်ရှားပုံချင်းကား ဆင်ဆင်တူသည်။

ဦးမာလာဖိုထိုးရာတွင် လက်နှစ်ဖက်မှာ မြင့်ချည်နိမ့်ချည် ပြုရသလို အရီးနန်းကြာရက်ကန်းရက်ရာတွင်လည်း ခြေနှစ်ဖက်မှာ မြင့်ချည်နိမ့်ချည်ပင်ပြုရသည်။

ဦးမာလာ၏ လက်တစ်ဖက်က သံတုံးကို ပေပေါ်တွင်တင်ကိုင်လျက် အခြားလက်တစ်ဖက်က သံတူဖြင့် ထုရိုက်ရသလို အရီးနန်းကြာ၏

လက်တစ်ဖက်က လွန်းထိုးပေးလျက် အခြားလက်တစ်ဖက်က
လက်ခတ် ခတ်ရသည်။

ဦးမာလာသည် ဖိုထိုးလိုက် သံတုံးကိုသံတူဖြင့် ထုရိုက်လိုက်ဖြင့်
တစ်လှည့်စီ ပြုရသော်လည်း အရိုးနန်းကြာကား လက်ရောခြေပါ
လှုပ်ရှားမှုကို တစ်ပြိုင်နက် ပြုရသည်။

ဦးမာလာ၏ လုပ်ငန်းကား ဓားလုံ၊ ပုဆိန် ၊ ပေါက်ပြား၊ စူးဆောက်စ
သော အလုပ်သမားတို့၏ အသုံးအဆောင်များ ထုတ်လုပ်ရသလို အရိုး
နန်းကြာ၏ လုပ်ငန်းကား အဝတ်အထည် ထုတ်လုပ်ခြင်းတည်း။

ထိုပစ္စည်းများကား လူတို့အတွက် မရှိလျှင် မဖြစ်သော ပစ္စည်းများ
တည်း။

*

တစ်ညတွင်ဆရာကြီးဦးမာလာ၏အိမ်ပေါ်ရှိမီးဖိုအနီးတွင်
ကျောက်တောရွာသူရွာသား အတော်များများစုမိကြကာ မီးလှုံရင်း
စကားဝိုင်းဖွဲ့နေကြသည်။

ဦးမာလာကားဆေးဆရာကြီးလည်း ဟုတ်၏။ ပန်းပဲဆရာကြီး
လည်းမှန်သည်။ လက်သမားဆရာကြီးဆိုလျှင်လည်း မမှားပေ။ ရွာမိ
ရွာဖလည်းဖြစ်သဖြင့် သူ့အိမ်သို့ နေ့ညမဟူ ရွာသူရွာသားတို့ လာကြ
သည်။

ရပ်ရေးရွာမှု ကိစ္စတို့ကို ဦးမာလာက ရှေ့ဆောင်ကာ ဆောင်ရွက်
တတ်သည်။ တစ်စုံတစ်ရာ အခဲအယဉ်း အကျပ်အတည်းပေါ်လျှင် ဦး
မာလာထံပြေးလာကြကာ အကြံဉာဏ်များတောင်းကြသည်။

ဤညတွင်မူကား စပ်မိစပ်ရာ စကားပြောနေကြရာက တစ်ယောက်
က “သာမိုင်းခမ်းစော်ဘွားကြီး ကျွန်တော်တို့ရွာကို ကြွလာမယ်ကြား
တယ်” ဟု ပြော၏။

“အိမ် . . . စော်ဘွားကြီးကြွလာတဲ့အခါ အမြင်မတော် မဖြစ်စေ
ရအောင် ဂရုစိုက်ပြီး လုပ်ကိုင်ထားကြကွ. . . ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ဝန်းနဲ့ အိမ်
မျက်နှာစာလမ်းပေါ်မှာ အမှိုက်သရိုက် မရှိစေနဲ့၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းရှိ
အောင် လှည်းကျင်းသုတ်သင်ထား၊ ငါတို့ရွာသားတွေ သောက်စား
မူးယစ်မနေကြနဲ့”

“ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ သောက်တတ်စားတတ်တဲ့လူ မရှိပါဘူး” ဟု တစ်ယောက်က ပြောလိုက်၏။

“အိမ်း. . ဒီလိုဆိုရင် ကောင်းပကွာ. . .ကိုက်တတ်တဲ့ ခွေးဆိုးရှိတဲ့ အိမ်က ခွေးဆိုးကိုကြိုးနဲ့ချည်ထား. . .”

ဦး မာ လာ က ရပ် ရွာ သ န် ရှ င်း ရေး စည်းကမ်းသေဝပ်ရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်ပြောသည်။

*

(၅)

“လာကြဟေ့.. ကြည့်ကြစမ်း.. ကြည့်ကြစမ်း...”

ကိုရင်တုတ်၏ ကျယ်လောင်သော အော်ဟစ်လိုက်သံကို ကျောက်တောတစ်ရွာလုံး ကြားကြရလေရာ အိမ်အသီးသီးတို့မှလူများ အလျှိုလျှို ထွက်ကာ ရပ်၍ကြည့်ကြလေသည်။

ကျောက်တောရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တောင်ကုန်းအသီးသီးတွင် မီးတောက်မီးလျှံများ မီးခိုးလုံးကြီးများ၊ မီးညွန့် မီးခက်များကို အံ့သြဖွယ်ရာ တွေ့မြင်ကြရလေသည်။

တောင်ယာမီးရှို့ခြင်းတည်း။

မီးတောက်ကြီးများသည် မြင့်သည်ထက်မြင့်ကာ ကောင်းကင်တိမ်ထုကို မီးတိုက်နေသယောင် ထင်ရ၏။ မီးခိုးလုံးကြီးများသည် အလိပ်လိုက် အလိပ်လိုက်တက်ကာ အာကာသတစ်ခွင်လုံးကို ပိတ်မှောင်စေလျက် နေရောင်ကိုပင် မမြင်ရအောင် ဖုံးလွှမ်းလိုက်လေသည်။

ယင်းသည့် တောင်ယာမီးရှို့ခြင်းများကို ရက်အတော်ကြာအောင် ဆက်ကာဆက်ကာ မြင်တွေ့ကြရ၏။

တောင်ယာမီးများ ငြိမ်းသွားလေပြီ။ မီးခိုးတွေလည်း ကောင်းကင်တွင် စဲသွားပေပြီ။ သို့သော် သဘာဝအခိုးအငွေ့တို့သည် အာကာသတစ်ခွင်ကောင်းကင်ပြင်ဝယ် ခိုဝင်ပိတ်ဖုံး၍ လာလေတော့သည်။

တောင်ယာမီးရှို့ရာတွင် ထွက်ပေါ်သည့် မီးခိုးများထက် ထူထပ်သိပ်သည်းသော တိမ်ခိုးတိမ်ငွေ့ တိမ်တောင်တိမ်ထူကြီး ပိတ်ဖုံးလာ၏။

တောင်ယာမီး၏ အရောင်ထက် လင်းပြောင်စူးရှသော လျှပ်ရောင်တွေတဝင်းဝင်း တလက်လက်ပေါ်ထွက်လာသည်။ တောင်ယာခုတ်စဉ်က သစ်ပင်ကြီးတွေလဲကျသံထက် ပြင်းထန် စူးဝါးသော မိုးချုန်းသံ၊ မိုးကြိုးထစ်သံကြီးများ ပေါ်ထွက်လာလေသတည်း။

ထိုသည်နှင့် မရှေးမနှောင်းပင် မိုးရေမိုးပေါက်များ ဒလဟောရွာချလာလေသည်။ မိုး. . မိုး. . မိုး အဆက်မပြတ်ရွာသွန်းအပ်သော မိုးတို့ကြောင့် လယ်ကွက်များတွင် ရေပြည့်သွားလေသည်။ တောင်ယာခုတ်ထားသည့် တောင်ကုန်းများတွင် စွတ်စိုရွှဲအိုင်၍ နေသည်။ ရွာတွင်းရွာပြင် မြင်မြင်ရာရာ နေရာတိုင်းတွင် ရေတဖွေးဖွေး ဖြစ်နေ၏။ ကန်ချောင်းတို့ ရေပြည့်လျှံပြီး မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် အင်းတွေအိုင်တွေ သဖွယ် ဖြစ်နေ၏။

လယ်သမား ယာသမားတို့ လုပ်ငန်းခွင် ဝင်ကြရလေသပြီ။ မြေနိမ့်လယ်များတွင် ထယ်ထိုးကြ၊ ထွန်ကြ၊ ယက်ကြ၊ ပေါက်ကြ ဆွကြလေသည်။ တောင်ယာများတွင် စူးထိုးစပါးတို့ စိုက်ကြသည်။ မိမိတို့၏ အိမ်ဝင်းခြံကျယ်ကျယ်ကြီးများအတွင်းတွင် ဘူး၊ ဖရုံ၊ ခရမ်း၊ ပဲအမျိုးမျိုး ချဉ်ပေါင်၊ ငရုတ် စသည့် သီးနှံအမျိုးမျိုး စိုက်ကြသည်။

လယ်ယာတို့တွင် စပါးစိုက်သည်သာမက မြေပဲနှင့် ဝါကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြ၏။

ဆရာကြီး ဦးမာလာသည် ပန်းပဲအလုပ်ကို ရပ်နားကာ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ကို ဝင်လေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဦးမာလာအိမ်သို့ ရွာငံမြို့မှ တပည့်တစ်ယောက်

ရောက်လာ၏။

“ဆရာကြီးကို လက်ဆောင်ပေးဖို့ ပစ္စည်းပါပါတယ်” ဟု ထိုသူကဆိုကာ ပလိုင်းကြီးထဲမှ ပစ္စည်းများကို ထုတ်ပြသည်။

“ဟ. . ကရင်မျောက်ဥတွေပါကလား” ဟု ဦးမာလာက တအံ့တသြပြောလိုက်သည်။

“ဪ . . ဆရာကြီးတို့ဒေသမှာ ကရင်မြောက်ဥလို့ ခေါ်တာကိုး ကျွန်တော် တို့ အရပ်မှာတော့ အာ လူး လို့ ခေါ်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရင် အင်မတန်ဖြစ်ထွန်းတယ်။ စားလို့လည်းကောင်းတယ်။ ရောင်းလို့လည်း တွင်တယ်”ဟု ဦးမာလာ၏ တပည့်က ဆို၏။

“အိမ်း . . ငါတို့အရပ်မှာတော့ ရှေးက မြင်ဖူး တွေ့ဖူးပါရဲ့၊ ကရင်မျောက်ဥ လို့ ခေါ်ကြတာပဲ။ သည်ဟာကိုစားရင် ဖောတတ် ရောင်တတ်တယ် လို့ အယူရှိကြပြီး ဘယ်သူမှ မစားကြဘူး” ဟု ဦးမာလာက ပြန်ပြောသည်။

“မဖောပါ၊ မရောင်ပါဘူး၊ ကျွန်တော်တို့အရပ်မှာ အများအပြားစိုက်ကြပါတယ်၊ စားလည်း စားကြတယ်၊ ဈေးကောင်း နာကောင်းနဲ့လည်း ရောင်းရပါတယ်...”

“ငါတို့ဆီမှာတော့ စိုက်လေ့ စိုက်ထ၊ စားလေ့စားထ မရှိကြဘူး ကွဲ့ . . မင်းပြောလှတာ ငါစိုက်မကွဲ့. . ၊ အသစ်အဆန်းဆိုတာ သည်လိုပဲ စမ်းရ သပ်ရသဟာမျိုးပ. . ၊ ကိုင်း. . စိုက်နည်း ပျိုးနည်းကို ပြောပြစမ်းပါဦး. . .”

“မခဲယဉ်းပါဘူး ခင်ဗျား၊ မြေကို ညက်အောင် ထယ်ထိုးပြီး တစ်နေရာမှာ အလူးကြီးရင် သုံးလုံးလောက်။ ငယ်ရင် လေးငါးလုံးလောက်

စိုက်ရပါတယ်။ စိုက်ပြီးရင် မြေဩဇာဖို့ထားလိုက်ရုံပါပဲ။ တစ်ကျင်းနဲ့ တစ်ကျင်း တစ်တောင်ကွာလောက် စိုက်ရပါတယ်။”

“ကောင်းပြီ ငါနားလည်ပြီ။ မုဆိုးစိုင်းသင် ဆိုသဟာမျိုးပကွယ်. . . ၊ နောက်တော့ လုပ်ရင်ကိုင်ရင်း နားလည်သွားမှာပါပဲ”

ဦးမာလာသည် သူ့တပည့်ယူဆောင်ခဲ့သည့် အားလူးတစ်ခွဲသားခန့် ကို ယာတွင်စိုက်ကာ မြေဩဇာကောင်းကောင်းကျွေးထားသည်။

ဦးမာလာ ကရင်မျောက်ဥတွေ စိုက်ထားသည် ဟူသော သတင်းမှာ ကျောက်တောတစ်ရွာလုံး ပျံ့နှံ့သွားလေရာ ဦးမာလာ ထံ လာကြလျက် သတင်းမေးကြသည်။ အထူးအဆန်းသဖွယ်လည်း အာလူးပင်များကို ကြည့်ကြသည်။

“ဆရာကြီးရယ် ကရင်မျောက်ဥကို စားရင် ဖောတတ် ရောင်တတ် တယ် မဟုတ်လား”

ဟု လည်း မေးကြသည်။

“ရွာငံရွာမှာ လူတိုင်းစားကြသတဲ့ကွယ်. . . ၊ ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးတဲ့။ မစားချင်လို့ ရောင်းရင်လည်း ဈေးကောင်းနာကောင်း ရသတဲ့။ ဗမာပြည် က အနုတ်အသိမ်း တော်တော်များတယ်လို့ ကြားရတယ်. . . ”

ဦးမာလာ ကား သူ့အာလူးပင်များကို အရိပ်တကြည့်ကြည့်ဖြင့် နေလေတော့သတည်း။